

Posudek na rigorózní práci Lenky Svobodové, Občanská práva v ústavě z 29. února 1920

Lenka Svobodová se ve své práci zabývá katalogem občanských práv v československé ústavě z roku 1920. Toto téma zasazuje do širších časových i teritoriálních souvislostí.

Nejdříve se autorka věnuje politickému a ústavnímu vývoji v Rakousku 19. století. Popis politických událostí se propojuje s právními momenty. L. Svobodová probírá jednotlivé ústavy, včetně návrhu ústavy kroměřížské a soustředí se přitom na úpravu práv občanských.

Dobře je v práci postižen národní a národnostní aspekt, který je také zřejmý v jazykových požadavcích a promítá se přirozeně do jazykových předpisů. Autorka si všímá problematiky vnějšího a vnitřního jazyka a jednacím jazyku před soudy.

Podrobně je v práci rozebrán katalog občanských práv v prosincové ústavě z roku 1867, neboť tvořil silný inspirační zdroj pro úpravu občanských práv v ústavě z roku 1920.

L. Svobodová velmi dobře popsala historický a politický vývoj v Rakousku-Uhersku a posléze v Československu. Popisuje detailně vznik Československého státu a začlenění Slovenska do společného státu s Čechy. Zmiňuje i pokus o socializaci dolů a průběh pozemkové reformy. Pozornost věnuje i hranicím ČSR.

Klíčovými jsou kapitoly o občanských právech v ústavě z roku 1920. Rigorozantka se snaží o postižení koncepce občanských práv v této ústavní listině. Sleduje i diskuse v tisku a parlamentu, zde ovšem mohl být přece jen sdílnější.

Autorka se zaměřuje na práva osobní a politická, která tvoří obsah hlavy páté ústavní listiny. Podrobně se zabývá právem volebním, jazykovým, spolčovacím a shromažďovacím. Zajímavá je úvaha o domovním právu a státním občanství.

V poslední části své práce rozebírá L. Svobodová teoretický vývoj a obsah občanských a lidských práv. Svůj pohled upírá do vrcholného evropského středověku. Zmiňuje např. Velkou listinu svobod.

Možná, že by teoretická kapitola byla vhodnější na začátku práce jako úvod do zkoumané problematiky. Avšak její umístění na závěr se dá velmi dobře zdůvodnit. Autorka se také dotkla teoretické stránky tématu v samotném úvodu práce.

Práci by prospělo soustředění se pouze na vybrané téma, takto může práce působit trochu roztržštěně. Autorka se ale snažila probrat zadané téma v širším kontextu a tuto snahu je třeba ocenit.

Rigorózní práci Lenky Svobodové doporučuji k obhajobě.

Náměty pro obhajobu: Povinnosti v ústavě z roku 1920

Počátky úpravy sociálních práv v ústavě z roku 1920

Prof. JUDr. PhDr. K. Adamová, CSc.

Praha, 15. května 09